

Előfiz. díj helyben:
 Egész évre . . . 8 frt.
 Félévre . . . 4 »
 Negyedévre . . . 2 »
 Vidékre 1 frittal több.

Hirdetési díj:
 Egész oldal . . . 20 frt.
 Fél oldal . . . 10 »
 Negyed oldal . . . 5 »

Ezen felül minden hirdetésnél 30 kr. kincstári illeték fizetendő.

SZABADSÁG.

Megjelenik hetenkint háromszor: vasárnap, kedden és csütörtökön.

A szerkesztőség és kiadóhivatal:

VII-ik kör, Virág-utca, 337-ik szám.

Ugy a kéziratok, mint a hirdetések ott vétetnek fel.

«Nyilttér» sora 15 k.

Kisebb hirdetéseknel minden sor után 5 kr. és a kincstári illeték számítottatik.

Egyes szám ára 10 kr. — Számonként kizárólag a szerkesztőnél vagy a lapkihordónál kapható.

Szedelgés a vallás köpenye alatt.

Mintegy 5 évvel ezelőtt megjelent városunkban egy ismeretlen „firm.” s kiadta magát a budapesti országos keresztény önszegélyző szövetkezet megbízottjának. Hozott magával egy nagy csomag nyomtatványt és megkezdte a házalást, hogy a nevezett szövetkezet itt fiókot állíthasson. Volt ez ügyben a „Pest város”-hoz címzett szálloda nagytermében egy tágabb körű értekezlet is s a mozgalom mindig a „keresztény” köpeny alatt folyt, hogy tagokul csak keresztények vétetnek föl, zsidók épenséggel nem.

A mozgalom megindultakor magunk is felültünk s pártolásra ajánlottuk is a keresztény bankot, de csakhamar szétfoszlott a takarólepel s óva intettünk mindenkit a szövetkezet megalakulásabani részvételtől.

TARCZA.

„Zsidó költők.”

„Zsidó költők” című verskötetre hirdet előfizetést Makai Emil, ki ezt írja többek közt felhívásában: „A zsidó költészet nem szünhetett meg akkor, mikor az utolsó zsoltárok elhangzottak, nem is valószínű, hogy egy érzésben és gondolatokban kiváló faj egyszerre visszalépett volna a szellemek nagy harcsteréről. S mégis kevesen ismerik azt a költészetet, mely a középkor legsütétebb századaiban a zsidó nép egész érzelem világát fejezte ki. A zsidó költészet, dacára annak, hogy hivatva van némileg enyhíteni, a középkorról alkotott sivár képet, még sem találja meg kérdemelt helyét a világ irodalmában.

Mióta a zsidóság, mint nemzet megszűnt létezni, a költők tartották ébren a nemzeti szellemet és dicső hivatás készítette dalra Juda Halevit és kortársait. Ezen erős nemzeti irány már magában véve érdekes és költői. De e mellett nem egy oly költeményt írtak, melynek hangja és tartalma rokon a XIX. század eszméivel és gondolatvilágával, nem egy fejezi ki érzését oly közvetlenül, hogy bármely modern költő is megirigyelheti. Az általános emberi vonások ép oly ragyogóan érvényesülnek a zsidó faj szellemi termékeiben, mint a világirodalom egyéb nagy alkotásaiban. E világba akarom bevezetni a magyar olvasót; egy kis szer-

Az alakulás füstbe is ment, de a házaló nem párolgott el, hanem a szegényebb osztályra vetve magát, a legszegényebb iparos és napszámos népet hálózta be s szerezte meg őket a szövetkezet tagjaiul.

Az új tagok kaptak kis könyvecskéket, arra az első pár garasnyi részletet be is fizették, később azonban vagy megkéstek a fizetéssel, vagy megtagadták azt.

És itt kezdődik a keresztényies eljárás.

Egy részvény 50 frt, mely ha jól tudjuk, talán 5 év alatt lett volna heti részletekben fizetendő, nem fizetés esetében azonban egyszerre esedékesé lett.

Beperelték a mi szegény polgárainkat a budapesti kereskedelmi törvényszék előtt, ahol alperesek nem is jelentkezhettek, mert az ügyvédi képviselőt fizetni

tet, egy kis rokonszenvet, akarok ébreszteni a sokat hányodott, sokat ocsárolt zsidó nép költészetére iránt. Azt akarom, hogy a költészet minden igaz barátja, legalább fogalmat alkothasson magának az eredeti héber költemények szépségéről és költői becséről.”

Az érdekes könyvből közöljük az alábbi mutatványt:

A szerelem könyvéből.

— Manuello. —

A Leány Dala.

Sötét vadonban bujdosik
 Egy ifju száműzött;
 Egyedül hordja bánatát
 Suhogó lomb között.
 Nem hallja más, mint gerlepar
 Magános éjjelen,
 Nem látja más csak vadgalamb,
 Jer vissza édesem.

Most lombkosszoru ékesit,
 Mely fürteidre hull;
 De bekopoghat őszi szél
 S a virág elvirul.
 A vándor nem pihen soká
 Zöldelő nyughelyen;
 Az ifjuság is eltűnik —
 Jer vissza édesem.

Az ifjuság, a szerelem
 Kacséran hiteget,
 De kirabolva hagyva ott
 Dobogó szívvedet.

képtelenek voltak. Elitelték, végrehajtották az ítéletet s akitől mit elbirtak venni, elvették. Van, akinek rongyos kis házacska siratta meg a keresztény felebaráti szeretetet, míg ő magacsaládjával földönfutóvá lett, van, akinek utolsó ruhadarabja fölött ütötték meg a: „senki többet? . . . harmadszor!”

De a szabadkaiak még kevesen vannak, itt mégis sokan meghallgatták a sajtó intő szavát és nem kerültek a kereszténység szent neve alatt kinyujtott piszkos horogra, hanem vannak vidékek, ahol fél falut elérvereztek már ezideig. Végre akadt aztán egy község, melynek 73 beperelt lakosa tömörült, közös költségen ügyvédet vallottak és perüket a napokban mind megnyerték, a keresztény bank pedig keresztényi kiméletelességgel a perköltségek megfizetésében is marasztalva lett.

A boldogság is addig tart,
 A mig a szerelem;
 Egyszerre tűnik minden el —
 Jer vissza édesem.

Ki vert szivedbe mély sebet
 S a távolba mi vont?
 Talán az erdő csendje az,
 Mely tőlem elrabolt?
 Phenni másutt jobb talán,
 Mint árva szívemen? . . .
 Oh, hogy ezt hinni nem tudom! —
 Jer vissza édesem.

Jer vissza, oh jer vissza hát,
 Te száműzött lovag!
 Leomló fürteimbe rejtad
 Pirosló arcodat.
 Kezedbe nyujtom a kelyhet
 Tied a szerelem;
 Tied az élet, a gyönyör!
 Jer vissza édesem.

Az Ifju Dala.

Sötét vadonban bujdosom
 S ah! nem tudom miér!
 Idáig kerget valami
 Nyughatlan szenvedély.
 Érzem, hogy küzdeni fogok,
 Győzők, vagy elesem;
 A szív meglátod, győzni fog —
 Jövök már édesem.

Unom a folytonos gyönyört,
 A mámor nem hevit;
 Szívem távolba keresi

Tanuság ebből kettő:

1-ször, ne engedje népünk semmiféle házaló által becsapatni magát, de ha a baj megesezt, akkor

2-szor közös erővel védekezzenek s ne nézzék egymást, amíg egyenkint koldusbotra jutnak.

Erasébet koronás magyar királynő nevenapját ma a főplébániatemplomban a szokásos ünnepélyes istentisztelettel üli meg Szabadka város közönsége.

Ez sem vallási türelmetlenség?

Egy intelligens családapának tegnapelőtt meghalt egy fia. Az apa református s így fia is az. Nem lett elkeresztelve. A kis gyermek édes anyja katolikus, s a családnak van külön sirboltja a bajai temetőben. Mi természetesebb, minthogy az anyja övéi sirboltjába óhajtá temetni gyermekét s a család egy barátja el is ment a plébániára, hogy kiváltsa a szokásos 4 frtéért — ami maga is törvénytelen — a sirbontási engedélyt.

A papok az engedélyt megtagadták, mert az a hely „szentelt hely” lévén, oda csak katolikusoknak szabad temetkezni.

És a törvény?

A katolikus papok egy része Szabadkán nem ismeri vagy nem respektálja a törvényt.

A család kénytelen volt a rendőrség segélyét venni igénybe, hogy kedves kis halottját övéihez temethesse.

És ez történik Szabadkán a 19-ik század utolsó évtizedében!

Felvilágosodás, jöjjön el a te országod papjaink közé is. X.

A magány perezeit.

Azt hittem győzni könnyű lesz

A szenvedélyeken,

Nem tudtam, mily nehéz a harc —

Jövök már édesem.

Ha látnád halvány arcomat,

A nehéz beteget,

Bohó szívemre, hogy van az?

Magam se ismerem.

És mintha átok csüngene

Mindegyik léptemen;

Nyomomba' szürke köd lebeg —

Jövök már édesem.

Oh, mert iszonyu átok az,

Ha egy szív nem szeret;

Ha szerelem nem tölti be

Az ifju sziveket.

Oly bűn, a melyre irgalom

Nem ébredt senkiben;

Nem ifjuság, nem élet az —

Jövök már édesem.

Jövök, hogy puha karjaid

Lágyan befonjanak.

Nem járok többé egyedül

Járatlan utakat;

Tudom, hogy kicsiny fészket

Megosztod majd velem,

S ott együtt szövünk álmokat —

Jövök már édesem.

Makai Emél.

„Zsidó adópasa.”

Mióta a szabadkai zsidóhitközségnél behozták azt az üdvös rendszert, hogy a hátralékban lévő községi adót a város közegei által executio úján hajtják be, azóta sok visszaélés történik. Hiszen mi is helyeseljük, hogy a hanyag fizetőt ilyen uton kell, hogy szórítsák a fizetésre, azonban az ilyen erőszakos és sok helyen jogtalan eljárás nem méltó egy hitközséghez hűvel szemben. Egy hitközségnek nem szabad pasáskodni. De ha már akar a hitközség ezen a t é r e n is a korszellemével haladni, akkor tegye ezt meg úgy, a hogy ennek rendje és módja szerint kell hogy történjék. Azaz, hogy előbb szólítsa fel az illető hátralékban lévő felet, hogy 15 nap alatt különbeni executio terhe alatt fizessen. De a község pasája F. A. jegyző, ugylátzik jobbnak találja a feleket nem felszólítani, hogy annál több elszámolás alá nem eső kamat folyék be. De megtörtént épen tegnap azaz eset, hogy egy oly községi tagot exekváltatott meg, ki 30 év óta pontos adófizetője a községnek és ki évenként a „Gabella” adóval együtt minimum 30 frt adót fizet, azért mert a f. évi utolsó negyedre 1 frttal hátralékban volt. Megjegyzendő, hogy a megexkvaltált községi tag általában elismert ritka tisztességes pontos fizető ember, akinek házában soha semmiféle executio nem történt s eddig minde alkalomkor nem megvetendő áldozatokkal járult a község anyagi érdekeinek előmozdítására.

Ha az ember panasszal járul az elnökhöz, azzal küldi el, hogy menjen a „mindenható pasához”, a községi jegyzőhöz, ő semmiről semmit sem tud!

Gyönyörű állapotok ezek! Ajánljuk a hitközségi előljórság becses figyelmébe!

W. L.

Irodalom, művészet.

Szinészet. A „Nagymama” előadásának megbirálásával ismétlésekbe kellene bocsátkoznunk. E vigjáték másodsor is az előbbihez hasonló sikerrel adatott elő. Kedden itt „premiére” számban a „Törvénytelen fiu” adatott. Az előadás rendkívül gyengé és szinpadi erőnkhez képest is aránytalanul rosszul ment. Első sorban a nagyobb és nehezebb szerepek magukkal hozták (talán a gyors készülés folytán), hogy a szerepeket alig tudták és e részben Kiss, Almásky Julia és még egynéhány tünt ki. A darab különben is nem az igazi Dumas tollból való. A darabba a deus ex machina azzal ugrik bele, hogy tisztán mint életből merített színműbe az „Európa megmentője”, mint politikai historikum ugrik bele. Egyetlen egy szereplő se játszotta szerepét kellően. Szombatra a „Becsület” Suderman színműve van előkészületben. E színmű, mely az európai szinpadokat diadallal járta be, remélhetőleg nálunk is kellő sikert fog aratni. A maga nemében e színmű majdnem specialitás és eltekintve frappans a szinpadon ritkán látható hasonló jeleneteitől, a társadalmi életet a politikai mozzanatokkal festi. A szocializmusnak e századbeli mozgalmi képezik hátterét s mindamellett jellemei egyenkint igen sikerülten domborodnak ki. A játék színhelye a szocializmus fészke — Berlin, amelynek élénk és hű képét festi a szerző a néző elé. Róbert szerepe Rónainak, Traat grófé Kissnek, Heineke Mikeinek, Lenóra Rónainának, Alma Gyurman Alicének

van szánva. Kíváncsian nézzük előbe az előadásnak és hisszük, hogy a siker nemcsak az előadás helyességében, de egyúttal a közönség műpártolásában is fog nyilvánulni. Az idén hasonló újdonságképen „Muzotto” említik, amely nem sokkal áll hátrább a „Becsület”-nél.

„Zsidó költők” cím alatt Makai Emil által kiadandó könyvből lapunk mai „Tárcza” rovata hoz mutatványt. Ajánljuk figyelembe. A könyv 14 ivnyi tartalommal január végén jelenik meg. A díszesen kiállított mű előfizetési ára 1 frt 50 kr. A gyűjtőivek december 20-ig szerző címére (Budapest, Rókk Szilárd-utca 26. sz.) küldendők.

CSARNOK.

„Doktor Lepke”.

(Humorisztikus elbeszélés.)

Németből fordította: W. Lipót.

(Folyt. és vége.)

Anélkül, hogy a szitkozódást legkisebb figyelemre is méltattam volna, Toni félbe haltam.

„Az Istenért, keljen fel”, szóltam halkán, elkeseredett hangon.

Betegem felemelkedett, aztán ismét a karosszékre rendbe hozva szétkuszált öltözékét. Eközben közelgett felém az öregasszony és tettetett elérékenyedéssel kezeit nyújtotta.

„Ah uram!” szólt nyomatékosan.

„Mama az orvos ur németül beszél!” szakította félbe Toni.

Az öreg arca vérvörössé lett.

„Ah, talán éppen Linzből való?”

Felelni akartam, de e perczen a titkár közeledett hozzám egy urral, aki — mint később megtudtam — rendőrtisztviselő volt.

A rendőrtisztviselő igazolásomat követelvény tőlem, kevés habozás után barátomtól kapott állandó jegyet adtam át neki. Az öregasszonynak sikerült arendőrt tisztviselőt vállán át és szemüvege segélyével a jegyen lévő nevet megpillantani. „Ah, hisz ez Doktor Lepke ur!” kiáltá örvendően hangon, kezemet szívélyesen megszorítva. Hát ha már Doktor Lepkének adtam ki magamat, ezt a szerepet végig kellett játszanom, mert másképp sok zavar és kellemetlenség keletkezhetett volna. A rendőrtiszt most a hölgyekhez fordult s így megtudtam, hogy a nők P... Antonia kisasszony linzi színésznő s az anyja.

No, ebbe ugyan szépen belemásztam! gondoltam magamban, nem tudva hogyan fogok kibujni a kelepcéből. Az öregasszony megkért, hogy kísérem őket haza mert fél — ugymond — hogy Toni ismét rosszul lesz. Mit tehettem egyebet? Haza kísértem őket, jó arcot vágva a rész játékhöz. A hölgyek többé ki nem bocsátottak kezaikból. Ugy körülhálózta, hogy őt nap mulva már Toninak jegyese voltam. Az öregasszony persze büszke volt hogy leánya Doktor Lepke arája.

Egy két mulva sikerült Páris elhagynom és fontos családi dolgok ürügye alatt Bécsbe utaztam. Teljesen elcsigázva és zavartan érkeztem meg ide, nem tudva hogyan végződik ez a bolond história. Mindenekelőtt meglátogattam barátomat Doktor Lepkét, s tudattam vele a történeteket. Ő azonban nem lévén otthon, neje közölte velem, hogy közvetlen elutazásom után Triestbe hívták orvosi tanácskozásra.

Három napig tartózkodtam Bécsben, folyton azon törve az eszemét mi fűző logyek.

Negyed napra amidőn már azon ponton álltam, hogy valamire elhatározám magam, barátom felesége nagy dühvel zavartan ront be hozzám.

Ha! Férfem az a csaló! De át is adom a törvényszéknek... oh ez rettenetes!

Az Istenre kérem doktorné asszony, mi történt?

Őn kérde mi történt? Hah! Gyalázat! Kriminális dolog!... Itt van... olvassa.

E szavakkal elém nyújtott egy napilapot, melyben színes ironnal bekerített újdonság vonta magára azonnal figyelmemet.

„Linzi levelezők következőket jelent: Midőn nemrég P... Antonia kisasszony, színházunk szabadságidejét élvező művésznője meglátogatta a párisi műkiállítás, hirtelen rosszul lett. Az első segélyt egy véletlen jelen volt fiatal orvos nyújtotta. Ez az ismerettség, mely kissé tragikus körülmények közt köttetett, a jövő hónapban házassággal fog végződni a fiatal orvos és betege közt. Olvasóink bizonyára kissé meglesznek lepetve, ha olvassák, hogy ez az orvos nem más, mint Lepke József ur, a kitűnő nevű bécsi orvostudor Levelezők hozzászólása, hogy P... Antonia kisasszony esküvője után sem hagyja el végkép a színpadot, hanem azután is fel fog lépni és pedig Lepke Antonia név alatt.“

Reszkető kezekkel hajtottam össze a lapot, egészen elsápadtam s nagyon levert voltam. Lepkéné dühöngve, sziszegve futkosott a szobában.

Nos, mit szól hozzá? Mi? Pepi megcsal engem, azt hazudja, hogy Triesztbe kell mennie és ez alatt Párisban másik asszonyt keres! És még hozzá színésznőt, hah! hah! hah! Fiatal orvos! ilyen vén bakter! Lepke asszony — színésznő! Ez gyönyörű. Azonnal Linzbe megyek, hogy ezzel a derék asszonysággal beszéljek és megkérdézzem mi lesz velem. Talán spiritusba tesznek, hogy konzervet csináljanak belőlem!

E nagyszerű eszme megszületése után gyorsan elhagyta szobámat és még hallottam mit tenyegedőzik a lépcsőn bigamiával és kriminálissal!

Egész nap otthon tartózkodtam és nem volt bátorságom az utcára kimenni. Másnap este berohan szobámba Pepi barátom.

Ördög és pokol! Nem tudod mi történt megint? Feleségem tegnap Linzbe utazott s levelet hagyott hátra számomra, melyben tudatja velem, hogy engem színésznőmmel együtt bezárat. E perczen érkeztem Linzből s ezt a levelet találom asztalomon, feleségem tényleg elutazott — könyörülj rajtam, mint jelenthet mind ez? Mit tegyek? feleségem talán csak nem... Megbolondult! egészítém ki hidegvérten.

Azt hiszed?

Meg vagyok róla győződve!

Az meglehet! Nagyon lehetséges. Azonnal megyek a rendőrséghez és mint örültet, hazahozatom.

E dicséretes szándékkal eltávozott és amint az ablakon át láttam, egyenest a rendőrséghez futott.

Még az este Linzbe utaztam és P... Antonia kisasszony, igazabban „jövőbeli Lepke Antonia asszony“ lakására siettem. Csak az öreg asszonyt találtam otthon. Mikor ez meglátott, úgy ugrott fel, mint egy tigris.

Ha! hát eljött, kiáltott fel tragikus pathosszal. Őn bizonyosan leányomért jön, ön csaló stb. Ah elkésett uram! Felesége már itt volt és lelélezta! Az ön pokol

terve nem fog sikerülni! Leányom nem megy örbe...

Ezt a kifakadást Toni megérkezte szakította félbe. Mikor megpillantott, elájult. Ez egyszer azonban igazában!

Megszöktem, nem lévén kíváncsi, mi hatásosabb az igazi elajulás ellen, a víz-e vagy a levegő?

Midőn Bécsbe értem, azt rebesgették, hogy doktor Lepke válik a nejétől. De máig sem váltak el s így hihetőleg kibékültek.

De az bizonyos, hogy barátom nem akar többé ismerni. Sőt azzal fenyegetett, hogy Helén kisasszonnyal, jegyesemmel tudatja, miképp viseltem magam Párisban.

De ön, igen tisztelt olvasó, ön kétségteletlenül el fogja ismeri, hogy ártatlan vagyok. Különben tudja az ördög! Idegen állandó jegyet ebben az életben nem fogok többé használni!

H I R E K.

Milassin Jakab járásbíránk pár napig ágyban fekvő beteg volt, azonban ma már annyira jobban van, hogy elfoglalhatja hivatalát. Betegségét nem okozhatta más, mint a ki nem száradt épület bűzhőd levegője.

Chrenácsy Nagy Antal királyhalmi erdőéri iskola igazgatója Temesvárra lett áthelyezve.

Halálozás. Városunk egyik régi tekintélyes család tagjainak édesanyja özv. Jakobsicsné e hó 17-én este magas életkorban elhunyt. Aldás hamvaira!

Dembitz Lajos helyb. ügyvédet és családját gyász érte. Egy és fél éves kis fiát elragadta a könyörületlen halál. Torokgyik áldozata lett. A bánatos szülők fájdalmát könnyítse a család iránti általános részvét.

Gyönyörű szivárvány emelkedett az égbolt nyugati részén e hó 17-én reggeli 8 óraker. November második felében ritka látványosság, de az igaz, hogy az időjárás is megfelel a legkitűnőbb márciusnak. Az enyhe idő és meleg esőzés folytán az elmaradt vetések szépen zöldülni kezdenek.

Az aszfaltírozás új módját láttuk tegnap a Lónárd és Farkas-féle házak közötti térségen. A cement alap elkészítése után gránit törmelékkel kevernek a folyékony aszfalt közé, ezt fölül beöntik és beszorják kavicscsal. Az érdekes munkálatot igen sokan nézték végig s bár felette drága műut, de azt hisszük igen is tartós leend.

Agárverseny rendez a „Bács-Bodrogh megyei agarász-egylet“ november hó 22. és 23-án Szabadka határában Összejövetel november hó 21-én este a „Bárány“ szállodában lesz, s másnap reggel 8 óraker onnét indulnak is a Nimrodok és az érdeklődők. Első nap a hajtás Tompán, második nap a sándori ugarakon tartatik. A mint értesülünk sport körökben igen érdeklődnek a verseny eredménye iránt. Nem tudjuk Vermes Lajos barátunk felüti-e nemzetközi fogadási sátorát?

A helybéli iparos ifjuság önművelődési körében e hó 22-én a kör védnöke Szalay L. A. ügyvéd d. e. 10 óraker felolvasásszerű szabad értekezletet tart.

Embortelenség. Folyó hó 17-én a reggeli órákban, a Prokes-kaszárnyától a törvénykezési épületig, illetve a Weitzenfeld-féle ház szögletéig terjedő uton járó-kelők egy oly megbotránkoztató dolognak voltak szemtanúi, amely valljuk be, csakis a rendőrség hanyagsága és közönyössége folytán történhetik meg Magyarországnak II-öd helyen álló nagy városában. Ugyanis egy szegény 13 éves tanoncsygyerek a sáros

és amugy is rossz gyalogjárdán egy nehéz négykerékű holmifélevel terhelt kocsit vont maga után, 2-3 percenként megállva s kifújva magát, hogy tovább mehessen. A járó-kelők között e szikkirója is, kinek éppen ugyanazon uton dolga volt, segítette a kis fiut, tolvá a kocsit hátul utána. El is jutott a gyermek a W.-féle ház sarkáig, de ott már megakadt végkép, mert a sártengeren a nehéz kocsit át nem huzhatta. Hogy mi történt tovább a fiával, nem tudjuk, de szerinté a kocsit gazdája L. szitásmesternek a szegedi szállók közt lévő szállójába kellett vonszolni.

Tíz Csantavéren. Kovács N. csantavéri lakos háza tegnapelőtt hajnalban kigyuladt és minden erőmegfeszítés daczára a ház a padlásán levő gabonaneműekkel és a melléképületekkel együtt leégett. Az ujonnan beszerzett szivattyuk segítségével azonban sikerült a tőzsomszédságban levő házakat megmenteni.

A „Pesti Hírlap“ Szabadkáról azt iratja magának tegnapról, hogy itt a „Pest város“ hoz címzett szálloda termében revolverekkel tanul lövöldözni a „patricius ifjuság“. (?) Vastag tréfa és nagyon kár, hogy a „Pesti Hírlap“ ilyen levelezőt tart magának a saját rovására. Szabadka minden „eredetisége“ mellett is több kiméletet érdemelne a fővárosi sajtótól.

Tiltakozik. Egyik letartóztatott deliquens, kinek már több baja volt életében s kit a törvényszéki elnök a törvénykezési épületből is kitiltott, a mult napokban összeütközésbe jövé a büntető törvénykönyvvel, vizsgálat alatt állott a rendőrségnél. A vizsgálatot vezető Janciczy János jegyző kijelenté vádolt előt, hogy átkísérteti a kir. ügyészséghez. Vádolt erre egész nyugodtan odaszólt: „az nem lehet kérem, az ellen tiltakozom!“ Janciczy meglepetve kérde, „miért?“ — „mert kérem én abból az épületből ki vagyok tiltva“...

Elveszett még e hó 13-án pénteken este a zombori ut és katonai kórház közötti utrészen egy tárcza két gyűrűvel, melyek egyike piros, a másik több apró kék és gyémántal volt díszítve. A becsületes találó lapunk kiadó hivatalában illő jutalomban részesül, ha jogos tulajdonosa részére visszaszolgáltatja.

Vadházasságban éldegéltek együtt Kászonyi Antal és Bosnyák Lázárné városunkban, minek folytán Kászonyi szerelmes lett nemesak az asszonyba, de annak ingóságai, ugyannyira, hogy megcsalta az asszonyt, s a helyett hogy az azt vitte volna el, megszökött annak mintegy 200 frtot érő ingóságai. A szegény asszony a rendőrségnél siratja a lábrakapott holmicskáját, míg a szökevény állítólag Budapesten éli a „mézes heteket.“

A Taussig-féle lopás ügyben a vizsgálat rendőrségünknel befejeztetett, a tettesek ma már a kir. ügyészségnél vannak. Gratulálunk a 100 frtot kiérdemelt rendőri közlegeknek kik a káros által felajánlott jutalomdíjjon már megosztottak.

Gyümölcsre éheztek a budárok télen is. Feltörték Lagner János kunyhóját, s onnan 2 nagy kötés szőlőt, 1 kosár diót, 1 kosár almát és egy téli sárga dinnyét elemelek. Gyauuba vett a káros két esküdt csősz urat, de azok mint a rend őrei tiltakoznak ráfogás ellen.

REGÉNYVILÁG.

Bolygótűz.

(14.)

— Regény. —
A »Szabadság« számára írta:
Boros Vilmos.
(Folytatás.)

Lágyan csengő dallamos hangja felvillanyosította vele társalgót s pár percet elég volt ahhoz, hogy lebilincselje környezetét. Mariska melegséget

szasztott maga körül a boldog volt az, ki kőselebe juthatott. Uhornay teljes mérvben élvezte azt a boldogságot. A fiatal leány mellett ülve, kerek kezeiben tartva a égssin szeméinek bűvös tekintetibe mélyedve ifjú korába képzelte magát vissza. Huszonnégy évi házasságot mintha a szél fujta volna el, el volt felejtve a hü feleség, a mézes hetek, a gyönyörben gazdag első esztendőik, az ezeket követő nyugalmas, békés és a legutóbbi izgalmak napok; nem bántotta a katonai megaláztatás, az osztrák generalisok abaulat hatalma, a fiu akaratossága és hitetlensége; a mult elenyészett előtte s nem látott egyebet a boldog jelennél és a vérmes reményektől rózsaszínre festett jövőnél.

Kint szép nyári este volt. Csak a hold hiányzott a bárányszőcségről s a természet az ezredes lelki állapotával harmóniába állott volna. Ez időtájt azonban a hold éjjeli két órakor jelent meg az égboltozaton s így a szerelmesek ezüst fényt szóró lámpáját nélkülözni kellett. Az óra tizenegyet ütött s Uhornay sajgó szívvel távozni készült. A kedves leány marasztalta, nem engedte.

Egy óra múlva a Jánoshegyre indulok, mondá szeretetreméltó mosolyal, nem tart velem?

Uhornay majd elszédült a boldogságtól. Ajkaihoz emelte Mariska hófehér kezét és megindultan válaszolá:

— Ha megengedi kisasszony, végtelen boldoggá tesz e kitüntetéssel.

Az egy óra gyorsan elröpült. Özvegy Balogné leányát az ezredes atyai oltalmába ajánlotta s Mariskát nem csak megnyugodva, hanem örömmel bocsátotta vele, az éppen nem veszély nélküli éjjeli expedícióra. A kocsiiban Mariska és Uhornay szorosán egymás mellett ültek. Az ég felhős és az újpesti utcák, melyeken keresztül kellett haladniok, sötétek voltak. Az itt-ott pislogó lámpák világa alig hatott két három lépésnyire.

A kocsi sebeseu pördült tova s az ezredes nem bírván a közvetlen közelében lévő kedves lény iránt érzett szenvedélyét megfékezni, gyöngéden átkarolta a gondolatokba mélyedt, hallgatagon ülő leány karcsu derekát. A leány nem bontakozott ki az ölelő karból. Uhornay halkán sutogá:

— Mariska, tudja-e kegyed, hogy most nagyobb veszélyben forog, mint tegnap a dunakeszi vasuti átjáró előtt?

— Látom, mondá a leány nyugodtan. Én azonban az ön oldala mellett biztonságban érzem magamat, nem félek semmitől.

— Mariska! sohajtott az ezredes.

— Vagy az ön karjaitól rettegjem? Ön megmetette az életemet, ez az élet ha akarja az öné, én önnek adom, tehet vele amit akar.

Uhornay megdöbbsent.

— Az Isten szerelmére kisasszony, meg gondolta-e mit beszél? Tudja-e mily féktelen szenvedélyek zsillipjeit rombolja szíjjel? Tudja-e ki vagyok, mit érzek ön iránt és hogy szabad-e mindezt éreznem?

Mariska még jobban az ezredes mellé húzódt.

— Tudom, tudom; az ön keble hasonló a tűzhányó Vezuvhoz. Ez a tűz ott csapkod a szemében és elárulja érzelmeit. Ön szeret engem.

— Ah! kiáltott a katona önfelédten. Mariska folytatta:

— Én nem kérdezem, hogy ki ön, hogy szabad-e annak a tűznek szívében értem lobogni. Legyen ön bárki, legyen önnek kedves, vagy reám nézve rosszabb esetben neje, mind nem bánom. Az első perctől kezdve, mikor a rákospalotai akácfa-erdő lombátora

alatt megpillantottam, szerettem önt és szeretem most is és szeretni fogom mindvégig, míg csak szívem dobogni meg nem szűnik. Miért féljek tehát öntől?

Az ezredes térdre omlott.

— Mariskám, angyalom, boldogságom! törtek ki belőle e szavak. Nem, nem; ne félj, ártatlan lelkedhez csak térdem kuszva közeledhetem. Igen Mariskám, a keblem hasonló a tűzhányó Vezuvhoz, lángol és forr minden csepp vérem. Tűzben égek, mert szeretlek. Szeretlek, mint a csillag az eget, mint virág a verőfényt, mint fű a harmatot; szeretlek mint szív szeretni képes; szeretlek lánggal, hűvel, elolthatlan örök szerelemmel... Ah, de tudom is én már mi a szerelem?! Ha ez a lélek elenállhatlan vonzódása egy rokon lélekhez: úgy nincs nagyobb szerelem, mint az, a melyet irántad érzek, mint az a mely bennem lakik. De ez még nem lehet tökéletes szerelem. Az én szerelmem több a lélek vonzódásánál. Az én szerelmem élő test, husból és vérből áll, mely érez, szenved, kaczag, sir, sohajt, eped és tombol. Így szeretlek én egyetlen drága gyermekem, szepőlten liliomszálam, Mariskám, édes angyalom!

A leány az előtte térdelő ezredes nyaka közé fonta karjait s álmódzva mondá:

— Ezt már nem értem. Én csak annyit érzek, hogy szeretlek, igen nagyon szeretlek. Te vagy reggeli, te vagy esti fohásom. Reád gondolok szüntelen otthon, az utcán, az erdőben, a templomban, kis ágyamban sőt álmomban is. Ha ezzel beéred, hát legyen ez a szív a tied, hiszen úgy is a te karjaid mentették meg a szétzuzástól. Ha az én tudatlan, együgyű szerelmem képes enyhíteni azt a benned dúló óriási lángot: én örömmel feláldozom éretted magamat s ha kívánod, hogy boldogságod vagy nyugalmaidért meghaljak, hát én ezt is szívesen megteszem. Csak egyre kérlek.

— Nos? kérdé az ezredes ölelésre tárt karokkal.

— Ha nem volnál szabad, a hhoz a másikhoz ne légy kegyetlen.

Uhornay keblére szoritotta a leányt és hallgatott. Óh, az a másik, az a másik! szereti ő azt is, sajog a szíve ha reá gondol, hát hogy is tudná megbántani? szemében egy pár könnycsepp jelent meg. Hja, a rózsának tövise van s a bűnben benne a bűnhődés. A hintó ablakán beszűrődő halavány lámpafény éppen oda világított az arcára s a szép Mariska meglátta a csillogó könnycseppeket.

A leányka szíve szintén elszorult s nem sürgette a feleletet. Az a két könnycsepp felelt neki. Azt mondotta: leányka csalódtál, ez a férfi nem szabad, másnap van igénye hozzá s ha szereted, ha övé akarsz lenni, vétekez egy másik szerető nő ellen, a ki téged soha nem bántott, a ki neked rozsdát soha nem kívánta... Ha szereted, vétekezel önmagad ellen, megölnöd a szívedet és hervadásnak indulsz mint az idegen földbe ültetett virág... Mariska, Mariska térj eszedre!...

(Folyt. köv.)

Nyilttér.)*

Nyilt levél

t. Halbrohr Adolf urhoz, mint a helybeli izr. önségélyző- és gyámolító-egyesület. elnökéhez Szabadkán.

I.

Tény-e, miszerint a nm. m. kir. belügyminisiterium által módosítás végett vis-

*) E rovat alattikéért nem felelős a Szerk.

szatásított egyleti szabályok f. évi augusztus 3-án egy újabb rendkívüli közgyűlés által lettek újból tárgyalva és hogy ezen közgyűlésen 124 tag volt jelen?

II.

Továbbá tény-e, hogy a fentemlített, állítólag megtartott rendkívüli közgyűlés alapján, melyet az elnök ur, Ujhási Adolf egyleti jegyző, Klein Bernát és Koch Zsigmond hitelesítettek, az egyleti alapszabályok újlag fel lettek terjesztve jóváhagyás végett a nm. m. kir. belügyminisiteriumhoz?

Ezekre a kérdésekre kérünk bezárólag e hó 22-ig bármely helyi lapban öszinteválaszt.

Szabadkán, 1891. nov. 18-án.

Több egyleti tag.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

SZALAY LÁSZLÓ A. ügyvéd.

795/1891. vh. szám.

Árverési hirdetemény.

Alulirott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbiróság 1891. évi 10367. számú végzése által Storek Károly utódai javára végrehajtást szenvedett Lőw Miksa ellen, lakik Szabadkán 133 frt 94 kr. tőke ennek 1891. évi ápril hó 3-ik napjától számitandó 6% kamatai és eddig összesen 24 frt 98 kr. perkoltságot követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 417 frt 50 krra becsült különféle férfi alsóingek, összes bolti állványok, áruasztalok és egyéb felszerelvények, egy egy hármastűzmentes vasszekrényből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1891. évi 12049. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis alperes üzlethelyiségében leendő eszközzésere 1891-ik évi november hó 23-ik napján délután 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen — az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében — a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az 1881. évi LX. t.-c. 111. §-a értelmében, kik az árverésről rendelt ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben az, hogy részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirotnál egy példányban írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak. — Végre kötelesek bérbe vagy haszonbérbeadók az 1881. évi LX. t. c. 112. §-a értelmében azon követelés összegét, melyre nézve törvényes zálogjogot igényelnek, az árverés megkezdéseig alulirotnál bejelenteni.

Az előirveszendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szabadkán, 1891. évi november hó 10-ik napján.

Cserayus Zsigmond
kir. bírósági végrehajtó